

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

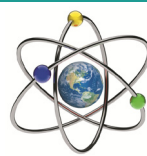
№8(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 318 sahifa,
3-avgust, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oğlu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Sun'iy intellekt muhitida o'sib kelayotgan Alfa avlodining shaxsiy va psixik rivojlanishi	10
<i>Jo'rayeva Dilfuza Abdug'aniyevna</i>	
Teng yonli uchburchak xossalari va kesmaning o'rta perpendikulyari xossalardan foydalangan holda masalalar yechish	13
<i>Namozov Diyorbek Baxtiyor o'g'li</i>	
Xiva xonligining siyosiy boshqaruv modeli: Buxoro va Qo'qon xonliklari bilan qiyosiy tahlili.....	17
<i>Mutallibjonov Boburmirzo</i>	
Boshlang'ich sinfda informatika fanini o'qitish metodikasi	26
<i>Nosirova Feruza Baxadir qizi</i>	
Funksional savodxonlik asosida bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini professional rivojlantirishning strukturaviy-faoliyatli modeli.....	30
<i>Gafurova Mahfuza Abbosovna</i>	
Mutafakkirlar asarlarida bolalar faolligini shakllantirishda o'yinlardan foydalanishning yoritilishi	35
<i>Ravshanova Uldona Narziboyevna</i>	
Ijtimoiy-madaniy qadriyatlar variatsiyasi sharoitida talabalarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirish mazmuni	39
<i>Vorisova Barnoxon Olimjon qizi</i>	
Huquqiy ta'lim va huquqiy tarbiya integratsiyasi orqali yoshlar orasida huquqbuzarliklarning oldini olish	43
<i>Habibjonov Izzatbek Dilshodjon o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning tanqidiy va refleksiv tafakkurini rivojlantirishda antfragil yondashuvning o'rni.....	51
<i>G'ulomjonova Ziyodaxon A'zamjon qizi</i>	
Badiy adabiyotning yoshlar tarbiyasidagi didaktik imkoniyatlari	57
<i>Irisboyeva Xotiraxon Utbasarovna</i>	
Talabalarining o'quv amaliyoti jarayonida kasbiy mobilligini rivojlantirishda dual ta'limga asoslangan metodikani takomillashtirish	61
<i>G'ofurov To'liqinjon</i>	
Didactic Opportunities of Content and Language Integrated Learning (CLIL) Technology in English Language Teaching	67
<i>Ismailova Aziza Dilshodovna</i>	
Фольклорные источники в историко-географическом изучении памятников Устюрта.....	72
<i>Канаатов Есимкан</i>	
Xorijiy davlatlar tajribasida o'zgarishlarni boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish amaliyoti.....	76
<i>Abdullayev Amirulla Xazratovich</i>	
Algoritmik faollikni rivojlantirishning zamonaviy metodik yondashuvi	81
<i>Pardayeva Kamola Sultonovna</i>	
Sun'iy intellekt va startap ekotizimi asosida talabalarining tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish	86
<i>Imomaliyev Quvvat Choriyevich</i>	
Maktab ta'limida o'qitish sifatini baholashning ko'p tarmoqli raqamli-diaagnostik tizimini joriy etish va boshqarish	91
<i>Nurmetov Tursunbek Kenjayevich</i>	
Event ta'lim texnologiyasi vositasida talabalarining o'qish samaradorligini oshirish	96
<i>Latipova Ma'rifat Salohiddin qizi, Bo'tayeva Saodat Xudoyor qizi</i>	
Texnologik ta'lim yo'nalishi talabalarining malakaviy va pedagogik amaliyotlari uzviyligini ta'minlashning metodik modeli	99
<i>Mardonov Maqsudbek Maxmudovich</i>	
Nogironligi bo'lgan bolalarni tarbiyalayotgan oilalarga ijtimoiy-psixologik yordam ko'rsatishning nazariy-metodologik asoslari	103
<i>Umarova Umidaxon Ibaydullayevna</i>	

Chizmachilik darslarida animatsiyali modellarni qo'llashning pedagogik asoslari	108
<i>Xo'janiyozov Shokir Rustamovich</i>	
Fanlararo aloqadorlik asosida tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida ingliz tilini o'qitish metodikasi va uning eksperimental samaradorligi	114
<i>Isroilova E'zoza Akmal qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim tashkilotlarida ingliz tilini o'qitishda veb-kvestlar va raqamli keyslarni samarali qo'llash usullari	119
<i>Shermatova Ra'no O'ktam qizi, Baxodirova Gulnoz Kamalovna</i>	
Xalq og'zaki ijodi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kreativ faoliyatini takomillashtirish texnologiyalari	124
<i>Abduraximova Muxabbat Allayevna</i>	
Bo'lajak fizika o'qituvchilarini nanotexnologiya sohasidagi bilimlarni taqdim etishga va o'qitishga tayyorlash metodikasi	129
<i>Sottarov Abduvali Umirqulovich</i>	
Raqamli ta'lim muhitida talabalarning raqamli tafakkurini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish	133
<i>Nuraliyeva Feruza Abdusalim qizi</i>	
Emotsional intellekt va raqamli kommunikatsiya: yoshlar psixologiyasida zamonaviy tendensiyalar	137
<i>Qahharov Nuriddin Sherbek o'g'li</i>	
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda "o'quv burnout" (o'qishga nisbatan charchash va sovish) holatining oldini olishda motivatsion pedagogik texnologiyalar	142
<i>Babajanova Gulmira Muratbayevna</i>	
Linguopragmatic Errors in Artificial Intelligence-Generated Translations	147
<i>Aytmuxamedova Durdona Jasur qizi</i>	
Клинические особенности аллергодерматозов у лиц, проживающих в Ташкентской области	153
<i>Абдуллаева Ф. Б., Саипова Н. С.</i>	
Tyutorlik faoliyatining pedagogik ahamiyati	160
<i>Ashirova Gulnora Xayrullayevna</i>	
Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbga yo'naltirish metodikasini takomillashtirish	164
<i>Nurmuratova Iroda Nuriddinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashda diqqat yetishmasligi va giperfaollik: mnemotexnik korreksiya	169
<i>Egamberdiyeva Xuriyat Egamberdiyevna, Kaxxarova Ozoda Abdimo'minovna</i>	
The Historical Development of Translation	173
<i>Sharopova Gulnoza Odil qizi</i>	
Integratsiya jarayonlarini samarali boshqarishga yo'naltirilgan metodik tizim	176
<i>L. T. Xudaybergenova</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlari metodikasini ishlab chiqish	180
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Bo'lajak tibbiyot xodimlarining diagnostik kompetensiyalarini shakllantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalarining o'rni: ilmiy adabiyotlar sharhi	186
<i>Xalimova S. A.</i>	
The Role and Opportunities of Artificial Intelligence (AI) in the Management of Educational Institutions	191
<i>Abduqahorova Lobar Oybekovna</i>	
Malaka oshirish jarayonida maktab direktorlarining mediakompetentligini rivojlantirishning tashkiliy-boshqaruv mexanizmi	197
<i>Xidirova Maftuna Ilhom qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya berishda STEAM va an'anaviy usullarning qiyosiy tahlili	205
<i>Boltayeva Nasiba Ilhom qizi</i>	

Kasb-hunar ta'limida elektromobillar va robototexnika yo'nalishlarini rivojlantirish: xalqaro hamkorlik tajribasi va "2+1" dual ta'lim modeli.....	209
<i>Dushanov Nuriddin Qo'ldoshovich, Suvonov Murodjon Abdurahmon o'g'li, Ibragimova Dinara Rustam qizi, Karimova Oygul Ro'ziyevna, Avliyoqulov Muxammad Mustafoyevich</i>	
Multimodal matnlarni tanlash va dalillarga asoslangan o'quv topshiriqlarining metodikasini ishlab chiqish ...	212
<i>G'ofurova Dilshodaxon Toxirjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda "ijodiy faoliyat" va "kreativlik" konseptlarining nazariy-metodologik interpretatsiyasi...	218
<i>Komila Aytmuratova</i>	
Bo'lajak chet tili o'qituvchilarining leksik kompetensiyasini shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyasi asosida rivojlantirishga doir mashqlar tipologiyasining samaradorligi.....	222
<i>Maxmudova Feruza Salimjonovna</i>	
O'zbek va rus nasrida oilaviy munosabatlarning badiiy-psixologik talqini	227
<i>Qurbonova Malika Toxir qizi</i>	
O'quv-biluv kompetensiyasining nazariy asoslari va zamonaviy pedagogik yondashuvlar	230
<i>Saydaxmedova Barno Batirovna</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining matematik tayyorgarligi tarkibi: TIMSS va PISA xalqaro baholash dasturlari asosidagi nazariy tahlil	235
<i>Abdusattarova Zaynab</i>	
Fizikani o'qitishda barqaror taraqqiyot tushunchalarini rivojlantirish: O'zbekiston kontekstida adabiyotlar tahlili.....	243
<i>Avazova Oltin</i>	
Futbolda 11–12 yoshli darvozabonlarni texnik-taktik jihatdan tayyorlashda maxsus mashqlarning ahamiyati	247
<i>Ibragimov Qosimbek Isroil o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanni o'qitish jarayonida sun'iy intellekt yordamida foydalanib nazariy bilimlarni hayotga tatbiq qilib o'rganish metodlari	253
<i>Jo'layeva Munira Choriyevna</i>	
Creativity-Oriented Language Teaching in Karakalpak Folk Pedagogy	256
<i>Khodzhanizayeva Aygul Aytmuratovna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda estetik kompetentlikni rivojlantirishning metodik asoslari.....	264
<i>Saidova Dilorom Erkinovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda matematik muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	269
<i>Farhodova Sevara Qo'ziboy qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili darslarida tanqidiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyalari.....	274
<i>Norkulova Jasmina Sodikovna</i>	
Umumta'lim maktablarida matematik kechalar orqali o'quvchilarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirish samaradorligi.....	277
<i>Saytniyozov Adham Annamuhomet o'g'li</i>	
Tibbiy va pedagogik ta'lim jarayonida "Case Study" metodini qo'llash orqali talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish	282
<i>Shaymatova Azizaxon Rustambekovna</i>	
Dutor ijrochiligining amaliy-texnik jihatlariga e'tibor qaratish va ushbu jarayonni rivojlantirish	286
<i>Shodiyeva Shahinabonu Shoirjon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik texnikani shakllantirish texnologiyalari	293
<i>Turimbetova Sveta Muhammedaliyevna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti va oila o'rtasidagi hamkorlik menejmentini takomillashtirishda direktor o'rinbosarining roli	297
<i>Xolnazarova Shaxnoza Baxodir qizi</i>	
Адаптивная геймификация в школьном обучении физике	304
<i>Индира Бахадуровна Ерлепесова</i>	
Bo'lajak pedagoglarda qadriyatlar tizimining shakllanishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar	309
<i>Taylanova Sh. Z.</i>	

TIBBIY VA PEDAGOGIK TA'LIM JARAYONIDA "CASE STUDY" METODINI QO'LLASH ORQALI TALABALARNING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH

Shaymatova Azizaxon Rustambekovna

Samarqand davlat tibbiyot universiteti,
Bolalar stomatologiyasi kafedrasasi dotsenti

Annotatsiya: Maqolada zamonaviy ta'lim jarayonida amaliy va muammoli yondashuvlardan biri hisoblangan "Case Study" metodining mohiyati hamda uning ta'lim samaradorligini oshirishdagi o'rni yoritilgan. Ayniqsa, mutaxassislik fanlarini o'qitishda real hayotiy yoki klinik vaziyatlarni tahlil qilish orqali talabalarning mustaqil fikrlash, mantiqiy xulosa chiqarish hamda kasbiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirish mexanizmi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: "Case Study" metodi, muammoli ta'lim, kasbiy kompetentlik, interfaol yondashuv, real vaziyatlar, amaliy ko'nikmalar.

Abstract: The article highlights the essence of the "Case Study" method, which is considered one of the practical and problem-based approaches in the modern educational process, as well as its role in enhancing learning efficiency. In particular, the mechanism of developing students' independent thinking, logical reasoning, and professional decision-making skills through the analysis of real-life or clinical situations in teaching specialized subjects is analyzed.

Key words: "Case Study" method, problem-based learning, professional competence, interactive approach, real-life situations, practical skills.

Аннотация: В статье освещены сущность метода "Кейс-стади", являющегося одним из практических и проблемных подходов в современном образовательном процессе, а также его роль в повышении эффективности обучения. В частности, проанализирован механизм формирования у студентов навыков самостоятельного мышления, логического выводаобразования и принятия профессиональных решений посредством анализа реальных жизненных или клинических ситуаций при преподавании специальных дисциплин.

Ключевые слова: метод "Кейс-стади", проблемное обучение, профессиональная компетентность, интерактивный подход, реальные ситуации, практические навыки.

KIRISH

Mazkur metod talabalarni kasbiy muhitga yaqinlashtirish, ularda mas'uliyatni his etish, jamoada ishlash va mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda yuqori samaradorlik ko'rsatmoqda. Ushbu ilmiy maqolada Samarqand davlat tibbiyot universitetining o'quv jarayoni, jumladan, stomatologiya yo'nalishidagi amaliy mashg'ulotlar misolida "Case Study" metodini qo'llash orqali talabalarning kasbiy kompetentligini oshirish mexanizmlari va ularning natijalari ilmiy-statistik jihatdan yoritilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Jahon ta'lim tizimida kechayotgan globallashtirish va raqamlashuv jarayonlari kadrlar tayyorlash sifatiga qo'yiladigan talablarni tubdan o'zgartirmoqda. An'anaviy ta'lim shakllari ko'pincha talabalarda faqat nazariy bilimlarni shakllantirib, ularni real kasbiy muammolarni hal etishga tayyorlashda ayrim cheklavlarga duch kelmoqda. Shu munosabat bilan ta'lim oluvchilarning mustaqil va tanqidiy fikrlashini rivojlantiruvchi zamonaviy pedagogik yondashuvlarni joriy etish bugungi kunning eng muhim vazifalaridan biridir. Ma'lumki, ta'lim jarayonini amaliyot bilan uyg'unlashtirish masalasi ko'plab mahalliy va xorijiy olimlarning ilmiy izlanishlarida o'z ifodasini topgan.

Xorijiy olimlarning ilmiy qarashlarida ham muammoli ta'lim va interfaol metodlarning o'rni yuqori baholangan. Xususan, olima O. G. Smolyaninovaning ilmiy ishlarida ta'kidlanishicha, "Case Study" metodi talabalarning kasbiy tafakkurini shakllantirishda hamda ularda tezkor va asoslangan qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi ^[4].

Shuningdek, rus pedagog olimlaridan I. P. Podlasiyning ta'kidlashicha, an'anaviy ta'lim usullaridan farqli o'laroq, vaziyatli tahlil metodlari talabalarni faol bilish faoliyatiga yo'naltiradi va ularning kasbiy tayyorgarlik sifatini sezilarli darajada oshiradi ^[3].

Shuningdek, ilg'or ta'lim texnologiyalarini tadqiq qilgan olima O. G. Smolyaninovaning fikricha, "Interfaol metodlar, xususan, vaziyatli tahlil (Case Study) talabalarning kasbiy tafakkurini shakllantirishda hamda ularda tezkor va asoslangan qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi" ^[4]. "Case Study" va muammoli ta'lim texnologiyalarini oliy ta'limga, xususan, tibbiy va amaliy fanlarni o'qitishga joriy etish masalasi ko'plab taniqli xorijiy olimlar, jumladan, g'arb va rus pedagogikasi hamda tibbiy ta'lim tadqiqotchilari tomonidan chuqur o'rganilgan.

Zamonaviy ta'lim texnologiyalari nazariyotchisi L. Davidson o'z tadqiqotlarida ta'kidlashicha, Case Study metodi talabalarni passiv tinglovchidan faol tadqiqotchiga aylantiradi ^[6]. Olimning fikricha, real hayotiy va klinik holatlarni muhokama qilish orqali talabalarning kognitiv (bilish) jarayonlari faollashadi va ularda murakkab muammolarni tizimli hal etish ko'nikmasi hosil bo'ladi.

Shuningdek, tibbiy ta'limda interfaol metodlarni qo'llash bo'yicha tadqiqot olib borgan professor K. E. Millar va uning hammualliflari o'z ishlarida klinik keyslarning ahamiyatini yuqori baholab, quyidagi fikrni bildirgan: "Bo'lajak shifokorlar uchun nazariy bilimlarni yod olishdan ko'ra, cheklangan vaqt ichida real patsiyent keysi asosida tezkor to'g'ri tashxis qo'yish va profilaktik qaror qabul qilishni o'rganish ming marotaba samaraliroqdir" ^[7].

Amerikalik pedagogika olimlari E. Dollard va M. Skinnerlarning ilmiy qarashlariga ko'ra, vaziyatli o'qitish usullari talabalar o'rtasidagi jamoaviy hamkorlikni kuchaytirib, ularda kasbiy muloqot madaniyati va mas'uliyat hissini oshiradi ^[8]. Bu esa talabalarning bo'lajak mustaqil mehnat faoliyatiga psixologik jihatdan tayyor bo'lishini ta'minlaydi.

Rus olimlaridan A. M. Matyushkin va I. I. Ilnitskayaning muammoli ta'lim nazariyasi bo'yicha olib borgan izlanishlarida ko'rsatilishicha, ta'lim oluvchi oldiga real muammoli vazifani qo'yish (keys taqdim etish) uning mantiqiy va tanqidiy tafakkurini rivojlantiruvchi asosiy turtki hisoblanadi ^[5].

Mahalliy olimlardan professor N. Sayidahmedovning ilmiy ishlarida ta'lim samaradorligini oshirishning pedagogik asoslari tadqiq etilgan bo'lib, u ta'lim oluvchining olgan bilimni real hayotiy va kasbiy vaziyatlarda qo'llay olish ko'nikmasini shakllantirish muhimligini ta'kidlaydi ^[1].

Shuningdek, M. Tojiboyevning tadqiqotlarida zamonaviy ta'lim texnologiyalarini o'quv jarayoniga tatbiq etish orqali talabalarning mustaqil fikrlash va mantiqiy xulosa chiqarish qobiliyatini rivojlantirish mexanizmlari ochib berilgan ^[2].

Professor N. Sayidahmedov ta'kidlaganidek, "Ta'lim samaradorligi faqatgina bilim berish hajmi bilan emas, balki o'quvchining o'sha bilimni hayotiy va kasbiy vaziyatlarda qo'llay olish qobiliyati bilan o'lchanadi" ^[1].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot Samarqand davlat tibbiyot universiteti Stomatologiya fakultetining o'quv jarayoni misolida amalga oshirildi. Tadqiqot obyekti sifatida fakultetning 3-bosqich 301-, 310-, 313- va 317-guruh talabalari ishtirok etdi. Ushbu jarayonda "Stomatologik kasalliklar profilaktikasi" fanini o'qitish tizimi hamda talabalarda kasbiy kompetentlikni shakllantirish jarayonlari tanlandi.

Pedagogik eksperimentda jami 45 nafar talaba qamrab olindi. Tajribaning aniq ta'sir kuni ular qiyosiy tahlil maqsadida shartli ravishda ikki guruhga bo'lindi: 301- va 313-guruh tarkibiga kiruvchi 23 nafar talaba tajriba guruhi hamda 310- va 317-guruh tarkibiga kiruvchi 22 nafar talabadan iborat nazorat guruhi. Mazkur tadqiqot faqat bitta alohida mavzudagi amaliy mashg'ulot - "Bolalarda kariyes profilaktikasida ftor saqlovchi preparatlarning ahamiyati" mavzusi misolida sinovdan o'tkazildi.

Nazorat guruhidagi 22 nafar talabaga mazkur mavzu an'anaviy tarzda (ma'ruza va og'zaki savol-javob shaklida) tushuntirilib, standart profilaktika qoidalari bayon etildi. Tajriba guruhidagi 23 nafar talabaga esa shu birgina amaliy mashg'ulot doirasida maqsadli tarzda "Case Study" metodi qo'llanildi. Bunda talabalarga real klinik yoki profilaktik holatga asoslangan bitta muammoli vaziyat (keys) matni berildi. Talabalar kichik guruhlariga bo'linib, bemor bolaning yoshi, og'iz bo'shlig'i gigiyenik holati va ovqatlanish ratsioni asosida mustaqil ravishda muammo ildizini aniqladilar hamda eng maqbul profilaktik chora-tadbirlar majmuini tanladilar.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur bitta mashg'ulot natijalarini tahlil qilish va ilmiy asoslashda quyidagi pedagogik usullardan foydalanildi:

1. **Ilmiy adabiyotlar va manbalarni tahlil qilish usuli** - mavzuga oid ilmiy-metodik adabiyotlar o'rganilib, umumlashtirildi.
2. **Pedagogik eksperiment usuli** - birgina mashg'ulot doirasida tajriba guruhidagi 23 nafar va nazorat guruhidagi 22 nafar talabaning (jami 45 nafar talabaning) bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirish ko'rsatkichlari mashg'ulot so'ngida qiyosiy baholandi.
3. **So'rovnoma va test usuli** - dars yakunida talabalarining o'zlashtirish darajasini aniqlash uchun ekspress-testlar va vaziyatli topshiriqlar o'tkazildi.
4. **Statistik-matematik tahlil usuli** - dars yakunida to'plangan raqamli ma'lumotlar qayta ishlanib, olingan natijalarning ishonchliligi ta'minlandi.

Mashg'ulot yakunida talabalarining bilim va ko'nikmalarini baholash maqsadida o'tkazilgan ekspress-testlar va vaziyatli topshiriqlar natijalari statistik tahlil qilindi. Olingan natijalar quyidagilarni ko'rsatdi:

1-jadval: **Tadqiqot natijalarining qiyosiy tahlil jadvali**

Baholash mezonlari (Balllar kesimi)	Tajriba guruhi (Keys-stadi metodi)(n=23)	Nazorat guruhi (An'anaviy usul)(n=22)	Farq (Tajriba foydasiga)
"A'lo" (90–100 ball)	9 nafar (39,1%)	4 nafar (18,2%)	+20,9%
"Yaxshi" (71–89 ball)	10 nafar (43,5%)	9 nafar (40,9%)	+2,6%
"Qoniqarli" (56–70 ball)	4 nafar (17,4%)	7 nafar (31,8%)	-14,4%
"Qoniqarsiz" (56 balldan past)	0 nafar (0,0%)	2 nafar (9,1%)	-9,1%
Jami sinovdagi talabalar	23 nafar (100%)	22 nafar (100%)	-
Umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichi (A'lo + Yaxshi)	82,6%	59,1%	+23,5%

Jadvalda keltirilgan raqamli ko'rsatkichlar va statistik tahlillar quyidagi mantiqiy xulosalarni beradi:

- I. Tajriba guruhida "Case Study" metodi qo'llanilgani sababli talabalarining bilimni o'zlashtirish darajasi sezilarli darajada oshdi. Xususan, umumiy ijobiy natija ("a'lo" va "yaxshi" baholar yig'indisi) tajriba guruhida 82,6 % ni tashkil etgan bo'lsa, an'anaviy usulda o'qitilgan nazorat guruhida bu ko'rsatkich atigi 59,1 % bilan cheklandi. Bu esa ikki guruh o'rtasidagi farq 23,5 % ni tashkil etishini ko'rsatadi.
- II. Eng yuqori natijani ("a'lo" baho) qo'lga kiritgan talabalar tajriba guruhida 39,1 % (9 nafar) bo'lsa, nazorat guruhida bor-yo'g'i 18,2 % (4 nafar) ni tashkil etdi. Bu shuni anglatadiki, muammoli vaziyatlar (keys) asosida mustaqil fikr yuritgan talabalar mavzuni chuqurroq anglab yetgan va ftor saqlovchi preparatlarni amaliyotda qo'llash mantiqini puxta o'zlashtirgan.
- III. Tajriba guruhida "qoniqarsiz" baho olganlar soni 0 nafar (0 %) ni tashkil etdi. Nazorat guruhida esa mavzuni an'anaviy yod olish bilan bog'liq qiyinchiliklar sababli 2 nafar talaba (9,1 %) fandan past ko'rsatkich qayd etdi. Bu "Case Study" metodining rivojlantiruvchi va o'zlashtirishni kafolatlovchi xususiyatga ega ekanligini yaqqol isbotlaydi.
- IV. Jadval ma'lumotlari shuni ko'rsatadiki, "Stomatologik kasalliklar profilaktikasi" fani doirasida bolalarda kariyes profilaktikasi va ftor saqlovchi preparatlarni tanlash jarayoniga interfaol metodlarni tatbiq etish talabalarida nafaqat nazariy bilimni, balki tezkor klinik qaror qabul qilish va mantiqiy tahlil qilish ko'nikmalarini o'rtacha 1,4 barobar yuqori darajada shakllantiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, "Case Study" metodini o'quv jarayoniga keng joriy etish talabalarining nazariy bilimlarini amaliyot bilan uyg'unlashtirish, kasbiy kompetentligini rivojlantirish hamda bo'lajak mutaxassislarning raqobatbardoshligini oshirishda samarali pedagogik vosita bo'lib xizmat qiladi. Mazkur tadqiqot natijalari tibbiy va pedagogik oliy ta'lim muassasalarida "Case Study" metodidan foydalanish amaliyotini takomillashtirish hamda ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Сайидахмедов Н. Педагогик маҳорат ва педагогик технологиялар. - Тошкент: Олий ўқув юртлари, 2022. - 188 б.
2. Тожибоев М. Педагогик технологиялар ва таълим самарадорлиги. - Тошкент: Фан ва технология, 2023. - 214 б.
3. Подласый И.П. Педагогика: Новый курс: Учебник для студентов педагогических вузов. - Москва: Юрайт, 2021. - 574 с.
4. Смолянинова О.Г. Инновационные технологии обучения студентов на основе метода Case-Study. - Красноярск: КГУ, 2020. - 120 с.
5. Матюшкин А.М. Проблемное обучение в мышлении, обучении и творчестве. - Москва: Московский психолого-социальный институт, 2021. - 192 с.
6. Davidson L. Interactive Teaching Strategies in Higher Education: Developing Critical Thinking through Case-Based Learning. - New York: Academic Press, 2022. - 245 p.
7. Miller C.E., et al. Clinical Case Studies and Problem-Based Learning in Medical Education. - London: Medical Education Publishers, 2023. - 310 p.
8. Dollard A., Skinner M. Collaborative Problem Solving and Professional Competence Development in Students. - Boston: Higher Education Insights, 2021. - 180 p.
9. Rustambekovna A. M. S. S. A. Manifestation of the oral mucosa in covid-19 //Scientific Journal Of Medical Science And Biology. - 2023. - Т. 2. - №. 2. - С. 7-16.
10. Шайматова А. Р. Статистика распространённости и интенсивности кариеса зубов у детей дошкольного возраста в разных регионах самаркандской области //Journal of Modern Educational Achievements. - 2024. - Т. 5. - №. 5. - С. 161-164.
11. Шайматова А. Р. Профилактические аспекты фиссурный кариеса //Journal of Modern Educational Achievements. - 2024. - Т. 5. - №. 5. - С. 147-150.
12. Шайматова А. Р. Статистика распространённости и интенсивности кариеса зубов у детей дошкольного возраста в разных регионах самаркандской области //Journal of Modern Educational Achievements. -2024. - Т. 5. - №. 5. - С. 161-164.
13. Amrulloevich G. S., Rustambekovna S. A., Kakhramonovich N. U. Oral cavity condition in children and adolescents with undifferentiated connective tissue dysplasia //Journal of Modern Educational Achievements. - 2023. - Т. 9. - №. 9. - С. 18-30.
14. Гаффоров С. А., Шайматова А. Р., Шамсиева М. О. Обзорный анализ стоматологического статуса детей и подростков, страдающих различными формами дисплазии соединительной ткани //Integrative dentistry and maxillofacial surgery. - 2022. - Т. 1. - №. 2. - С. 28-36.
15. SA S. A. R. G. Dental Status In Children And Adolescents With Connective Tissue Dysplasia //Journal of Modern Educational Achievements. - 2024. - Т. 5. - №. 5. - С. 154-160.
16. Shaymatova A. R. Dental Caries In Young Children //Journal of Modern Educational Achievements. - 2024. - Т. 5. - №. 5. - С. 151-153

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №8(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.